

Reactie op de InternetConsultatie Klimaatplan 2025 - 2035

<https://www.internetconsultatie.nl/klimaatplan2024/reageren>

1.1. Rechtvaardig klimaatbeleid

Bij 4. "De vervuiler betaalt":

Zolang fossiele subsidies (belastingkortingen etc.) de heffingen voor CO2 uitstoot etc. teniet doen en zolang greenwashende bedrijven gesubsidieerd worden voor ogenschijnlijk groene initiatieven die in feite slechts dienen om hun fossiele winsten op peil te houden (zoals voor een groene waterstoffabriek waarvan de pijpleidingen uitkomen in hun raffinaderijen) is er helemaal geen sprake van "de vervuiler betaalt", maar blijft het "de vervuiler wordt betaald"!

Bij "Rechtvaardigheid wordt niet alleen zichtbaar in een transparante en realistische verdeling van verantwoordelijkheden, lusten en lasten, maar ook in het proces om tot besluitvorming te komen.": Het Nationaal Burgerberaad Klimaat is daartoe een prachtig en noodzakelijk initiatief klinkt mooi, maar zolang er geen keiharde afspraken zijn om de aanbevelingen ook daadwerkelijk over te nemen en uit te voeren blijft het een wassen neus.

2.1 Maatschappij,

Bij "Voor maatschappelijke steun voor klimaatbeleid speelt rechtvaardigheid een steeds belangrijkere rol":

Hierin wordt alleen gewezen op de gevolgen van inkomens verschillen onder burgers, maar de grootste energieverbruikers zijn bedrijven. Twee derde van hun gasverbruik is vrijgesteld van energiebelasting en voor grootverbruikers wordt een veel lager tarief dan voor andere bedrijven gehanteerd.

Deze belastingvoordelen worden vooral gebruikt om hun - meestal fossiele - energievervlindende praktijken voort te zetten of zelfs nóg winstgevender te maken. Het zou rechtvaardiger en effectiever zijn om deze indirecte subsidies af te schaffen en met de vrijgekomen bedragen én de bedrijven te helpen om daadwerkelijk te vergroenen én de woningen van genoemde burgers met lage inkomens te isoleren.

2.2 Technologie

Bij "De rol van koolstofverwijdering in klimaatbeleid komt steeds meer in beeld.":

Koolstof verwijdering mag dan steeds meer "in beeld komen", maar het is en blijft vooral een excuus om door te (kunnen) gaan met koolstof uit te stoten.

Niet alleen betreft het hier vooralsnog om vooral inefficiënte en zelfs onbewezen technieken, maar ze zullen ten principale - ook op lange termijn - qua effectiviteit nooit kunnen concurreren met technieken die koolstof uitstoot vermijden.

De aandacht en zelfs flinke subsidies die er aan besteed (zullen) worden gaan ten koste van de aandacht en financiering daarmee ook de ontwikkeling van echt duurzame technieken die veel effectiever zijn.

2.3 Wetenschap

"De versnelling van klimaatverandering en nieuwe wetenschappelijke inzichten geven reden tot extra zorg over de effecten van klimaatverandering. "

"De gevolgen van de mondiale opwarming zijn wereldwijd en in Nederland zichtbaar en merkbaar"

"Het staat vast dat menselijke activiteiten de opwarming van de aarde veroorzaken en sinds het einde van de 19de eeuw is de aarde met 1,1°C opgewarmd"

Deze formulering doen bepaald nog geen "alarmbellen" rinkelen.

Toch is dát precies wat er moet gebeuren en centraal zou moeten staan in de klimaatplannen.

De wetenschap is er heel helder in dat we afstevenen keihard af op een een (rampzalige) mondiale gemiddelde opwarming van 4 graden of meer en dat het zeer waarschijnlijk dat er al teveel kantelpunten in gang gezet zijn om een opwarming tot onder de 2 graden (het uiterste van wat afgesproken is in het Parijs akkoord) nog te keren. De 1,5 graad (de eigenlijke afspraak) is zelfs al gepasseerd...

Ook de ondertitel "Op weg naar een klimaatneutraal Nederland" van Het Klimaatplan 2025-2035 is daarin misleidend, want om onder de 2 graden te blijven zal de wereld, en zeker een grote uitstoter als Nederland al lang klimaatneutraal moeten zijn(!)

2.4 Mondiaal, Europees en nationaal beleid

"In 2023 is in Dubai mondiaal afgesproken om gezamenlijk het aandeel hernieuwbare energie wereldwijd te verdrievoudigen, energieefficiëntie te verdubbelen en mondiale emissies snel te doen dalen, in lijn met de wetenschap"

Ondertussen zijn deze én de volgende COP óók (of misschien wel vooral) gebruikt om nieuwe olie- en gas deals af te sluiten. En de eerstvolgende COP zal wéér in in een oliestaat plaatsvinden... Dit maakt "De Global Stocktake ("een transitie weg van fossiele brandstoffen in energiesystemen, die versneld moet plaatsvinden") een holle frase en slechts praten voor de bühne.

Ook in dit Klimaatplan ontbreekt weer een duidelijke stelling van Nederland t.a.v. de lobby van de fossiele industrie op de COP's.

Sterker nog: het grootste deel van Staatssteun voor exportkredietverzekeringen gaat (via Atradius DSB) naar projecten van Nederlandse bedrijven in de fossiele industrie.

Onderdeel van het Klimaatplan zou moeten zijn om direct te stoppen met olie- en gasgerelateerde steun. Dat zou Atradius motiveren om de energietransitie in de buitenlandse handel/investeringen te bevorderen.

Bij "Sinds het verschijnen van het vorige Klimaatplan is het klimaatbeleid op verschillende momenten nader aangescherpt en bijgesteld"

"Er is een Klimaatfonds ingesteld met een omvang van € 35 miljard voor de periode tot en met 2030. Naar aanleiding van het Hoofdlijnenakkoord is dit met €1,2 mld. verlaagd i.v.m. een naar rato bezuiniging op waterstof en batterijen en met €9,5 mld. verhoogd voor investeringen in kernenergie."

Dit is natuurlijk een hele domme keuze geweest;

Niet alleen is al het geld in het Klimaatfonds hard nodig voor het stimuleren en ontwikkelen van duurzame technieken en het nemen van effectieve klimaatmaatregelen, maar juist kernenergie is niet nodig, niet slim en niet te betalen...

Lees <https://decorrespondent.nl/15355/kernenergie-niet-nodig-niet-slim-en-niet-te-betalen/01f9f836-38d9-026a-1172-102fd2fa4bb3> a.j.b. maar eens

3. 1 Kader

Bij "Een EU tussendoel van netto 90% in 2040 t.o.v. 1990 is in lijn met de koers die is ingezet met het huidige EUbeleid en het Parijsakkoord. " en de volgende paragrafen:

Zoals hierboven ook al vermeld is de 1,5 graden grens inmiddels al gepasseerd en is duidelijk geworden dat de opwarming al aan een enorme versnelling bezig is.

Het is dan ook onzinnig om nog steeds uit te gaan van dit "voorlopig vertrekpunt voor het formuleren van het indicatieve reductiepad voor Nederland", dat vastgesteld is op basis van afspraken uit 2015, toen de versnelde opwarming - weliswaar ook al voorzien maar - nog niet zo overduidelijk was.

Een degelijk Klimaatplan berust op een visie voor de toekomst, niet voor het verleden.

Bij "Het kabinet zet met dit Klimaatplan in op een tweesporenbeleid, met koolstofverwijdering als apart spoor naast verdergaande emissiereductie in sectoren". Hier heb ik al op gereageerd. Lees dat nog maar eens na...

Maar nogmaals, aangezien we het hebben over onbewezen technieken die zelf enorm veel energie gaan kosten, is het niet alleen (zoals daar gesteld is) de vraag of emissiepad 1 wel realistisch is, maar evengoed of de gematigdere scenario's, waarbij sprake is van respectievelijk 10% en 5% koolstofverwijdering dat wel zijn.

3.2 Sleutelfactoren

Bij "De hele maatschappij wordt geraakt door netcongestie, één van de grootste remmende factoren in de energietransitie op dit moment"

Daar staat: ". Daarnaast speelt netcongestie ook bij andere energie-infrastructuur zoals warmtenetten, groengas en waterstof. In alle gevallen moet schaarse capaciteit van onderdelen en arbeidscapaciteit van de netbeheerders worden verdeeld"

Maar daar wordt (wederom) geheel voorbijgegaan aan het benutten van reeds lang bewezen duurzame technieken en verwarmingsmethodes die in veel mindere mate van het elektriciteitsnet

gebruik maken, zoals zonnecollectoren (gratis gebruik maken van directe zonnewarmte) en het verbranden van pellets uit industriële reststromen (30 keer minder CO2 uitstoot dan aardgas, 60 keer minder dan LNG. Zie de lijst emissiefactoren op

<https://co2emissiefactoren.nl/factoren/2024/10/brandstoffen-energieopwekking/> en lees <https://peter.pgit.nl/wonen/pelletkachel-cv/pellets/> maar eens).

Wanneer wordt er (eindelijk) eens wat meer "out-of-the-box" gedacht (in plaats van voortgeborduurd op de fossiele -en techniek lobby?

En komt bijvoorbeeld niet de (elektrische) auto, maar het OV en de fiets centraal te staan in de mobiliteitsplannen?

3.3: De Transitie in Sectoren - Internationale lucht- en Scheepvaart

"De transitie naar een klimaatneutrale lucht en scheepvaart is belangrijk in het kader van verdienvermogen, energieonafhankelijkheid en het klimaat. "

Dat klinkt natuurlijk mooi, maar de nadruk ligt kennelijk nog altijd op het verdienvermogen;

Kerosine is nog steeds vrijgesteld van BTW, maar op stroom voor het OV en auto's wordt wél BTW geheven.

Ook vliegtickets zijn nog steeds vrijgesteld van BTW, in tegenstelling tot treintickets

Terwijl de verkregen inkomsten uit het heffen van BTW op kerosine juist zou kunnen worden benut voor het goedkoper maken van duurzaam (openbaar) vervoer.

N.B. Biodiesel is wel vet maar niet cool <https://decorrespondent.nl/15186/biodiesel-wel-vet-niet-cool/f75be4cf-b9cd-0133-3e92-4331be956498>

Bij "De industrie moet verduurzamen"

De Nederlandse staat participeert met het Nederlandse staatsbedrijf Energiebeheer Nederland (EBN) nog steeds in de opsporing en winning van gas en olie in Nederland op de Continentale Plaat.

Als EBN daar (eindelijk) mee op zou houden en de vrijgekomen gelden juist zou investeren in onderzoek en ontwikkeling van hernieuwbare energiebronnen, dan kan de Nederlandse industrie daarvan in de nabije toekomst zónder vervuiling meeprofiteren.

3.5: Opbouw circulaire economie en reductie van ketenemissies

Bij "er zijn betere financiële prikkels nodig voor circulair ondernemen"

Als aandeelhouder van ABN AMRO (40%) zou de Nederlandse Staat diens financieringsbeleid (veel) meer moeten richten op het stimuleren van ondernemingen die al bezig zijn met de opbouw van de circulaire economie.

5.1: Samenwerking met anderen

Bij "Burgerberaad"

Zoals al gezegd, Het Nationaal Burgerberaad Klimaat is een prachtig en noodzakelijk initiatief, maar maar zolang er geen keiharde afspraken zijn om de aanbevelingen ook daadwerkelijk over te nemen en uit te voeren blijft het een wassen neus.

De vraagstelling "Hoe kunnen we als Nederland eten, spullen gebruiken en reizen op een manier die beter is voor het klimaat?" suggereert ook nog eens dat de verantwoordelijkheid voor het verduurzamen vooral bij de burgers ligt, terwijl de op export gerichte industrie en landbouw juist de grootste veroorzakers van de uitstoot en vervuiling zijn.

Ik hoop dus van harte dat de deelnemende burgers dat duidelijk zullen maken en dat daar ook door de Staat daadkrachtig naar gehandeld gaat worden.

Gezien de ernst en de urgentie van de klimaatproblematiek, het gebrek aan (maar gelukkig groeiend) draagvlak voor het nemen van maatregelen en de stroomversnelling waarin de ontwikkelingen gaan, lijkt het me wellicht een goed idee om zo'n Burgerberaad jaarlijks te herhalen.

7.2 Verantwoording consultatie en participatie totstandkoming

Bij Aanpak -Uitgangspunten 1. Procesmatige rechtvaardigheid:

Tot mijn verbazing nam ik pas onlangs / op de valreep kennis van deze internetconsultatie, terwijl ik toch erg betrokken ben bij de klimaatproblematiek.

De consultatie moet welhaast nauwelijks bekend zijn gemaakt.

Ik hoop dat ik het mis heb, maar mijn vermoeden is dat hier expres weinig ruchtbaarheid aan is gegeven om kritiek op het Klimaatplan zoveel mogelijk te vermijden.

De "ambitie om deze consultatie toegankelijk te maken voor een breder publiek dan gebruikelijk" is mijns inziens dan ook niet geslaagd (ondanks het bijvoegen een "publieksvriendelijke samenvatting van het ontwerp-Klimaatplan").

Nog afgezien van het feit dat deze website op het monet van indienen "wegens technisch redenen niet bereikbaar" is .